

Ihe E Kwuru n'Akwukwo Ndị A Kporo Aha n'Usoro Ihe Omume Ozi Anyị na Otú Anyị Si Ebi Ndu

NOVEMBA 2-8

**AKÙ NDỊ SI N'OKWU CHINEKE | ỌPUPU
39-40**

"Mozis Mere Ihe Niile E Nyere Ya n'Iwu"

w11 9/15 27 ¶3

Jehova Ọ ma Gi?

¹³ Mojis adighị ka Kora. “[Q] di nnqo umeala n’obi karịa mmadụ niile nō n’elu ala.” (Onu Ogụ. 12:3) O ji obi ya niile mee ihe niile Jehova kwuru ka o mee, sikwa otú ahụ gosi na ya dì nwayoq n’obi nakwa na ya dì umeala n’obi. (Opụ. 7:6; 40:16) E nweghi ebe e kwuru na Mojis na-enyokarị otú Jehova kwuru ka e si mee ihe enyo ma ọ bụ na o ji iwe ju iso ntuziaka Jehova nyere ya. Dị ka ihe atu, Jehova kwuru ihe niile banyere otú a ga-esi rụo ụloikwuu ahụ. O kwuru ụcha eri a ga-eji akpa ákwà ya nakwaanya nko ole a ga-adunye n’ákwà ụloikwuu ahụ. (Opụ. 26:1-6) Ọ burụ na onye nlekota bù mmadụ ná nzukọ Chineke agwa gi ụmu irighiri ihe niile i ga-eme mgbe ọ na-enye gi ntuziaka, o nwere ike iwe gi iwe mgbe ụfodụ. Ma, Jehova bù onye nlekota zuru okè, ọ bụkwa ya na-eji obi ya niile ahoputa ndị ohu ya ọ tükwasịrị obi ka ha na-elekota ndị ozo. Mgbe ọ bụla Jehova gwara anyị ụmu irighiri ihe ndị dì n’ihe ọ chororị ka anyị mee, ọ na-abụ maka abamuru anyị. Cheta na iwe abjaghị Mojis maka na Jehova gwara ya ụmu irighiri ihe niile ọ chororị ka o mee. Mojis eweghịkwa ya na Jehova na-eleda ya anya ma ọ bụ na ọ na-egbochi ya iji ögugị isi ya rụo ọrụ ahụ. Kama ime otú ahụ, Mojis hụrụ na ndị na-arụ ụloikwuu ahụ “mere nnqo otú ahụ” Chineke kwuru. (Opụ. 39:32) N’ezioke, Mojis gosiri na ya dì umeala n’obi. Mojis ma na ọ bụ Jehova nwe ọrụ ahụ nakwa na naanị ihe ya bụ bụ ngwá ọrụ Jehova ji na-arụ ọrụ ahụ.

w05 7/15 27 ¶3

i Na-ekwesi Ntükwasị Obi n’Ihe Nile?

³ Ndị Hibru 3:5 na-ekwu, sị: “Mojis, díkwa ka

onye na-eje ozi, k wesirị ntükwasị obi.” Gịnị mere Mojis onye amụma ji burụ onye k wesirị ntükwasị obi? N’ihe banyere iwu na iguzobe ụloikwuu ahụ, ‘Mojis mere ya: dị ka ihe nile si dì nke Jehova nyere ya n’iwu, otú a ka o mere.’ (Opụpụ 40:16) Dị ka ndị na-efe Jehova, anyị na-egosi na anyị k wesirị ntükwasị obi site n’iji nrubeisi na-ejere ya ozi. N’ezie, nke a na-agunye anyị ịnogide na-eguzosi ike n’ihe nye Jehova ka anyị na-eche ule ndị siri ike ma ọ bụ ọnwunwa ndị tara akpụ ihu. Otú ọ dì, inwe ihe iga nke ọma n’ịnagide ule ndị siri ike abughi ihe e ji amata ma ànyị k wesirị ntükwasị obi. Jizos kwuru, sị: “Onye k wesirị ntükwasị obi n’ihe kasị nta na-ekwesikwa ntükwasị obi n’oké ihe, onye bụkwa onye ajo omume n’ihe kasị nta na- bụkwa onye ajo omume n’oké ihe.” (Luk 16:10) Anyị aghaghị ịnogide na-ekwesi ntükwasị obi ọbụna n’ihe ndị yiri ka ha dì obere.

Ihe Anyị Mutara n’Okwu Chineke

it-2 884 ¶3

Akpukpọ Anụ Sil

Otú Ụmu Izrel Si Nweta Ya. Ọ burụ na ihe Bai'bül kporo ta'cash bụ otu n’ime ụdị anumanyu a na-akpọ sil, mmadụ nwere ike ijjụ otú ụmu Izrel si nweta akpukpọ anụ sil. Ọ bụ eziokwu na anumanyu ahụ bù sil na-ebikari n’ebe na-ajụ oyị, ụfodụ n’ime ha na-ebikwa n’ebe na-ekpotu ọkụ. Taa, e nwere sil ole na ole ka bi n’ebe ụfodụ n’Oké Osimiri Mediterenian nakwa ná mmiri ndị ọzọ na-ekpotu ọkụ. Ka afọ na-agà, ụmu mmadụ na-egbu sil, ya emezie ka nke foronụ dízie obere. Ma n’oge a na-edo Bai'bül, ọ ga-abụ na o juru eju n’Oké Osimiri Mediterenian nakwa n’Oké Osimiri Uhie. N’afọ 1832, akwukwo bù Calmet’s *Dictionary of the Holy Bible* (p. 139) nke bekee ya kwuru, sị: “A na-ahụ sil dì iche iche n’ötütụ agwaetiti dì n’Oké Osimiri Uhie, na gburugburu Sajnai.”—Gụokwa akwukwo bù *The Tabernacle’s Typical Teaching*, nke A. J. Pollock, London, p. 47.

w15 7/15 21 ¶1

È Nwere Ihe O Mere ma Ọ Bụrụ na E Nwéghị Onye Na-ahụ Ihe | Na-arụ?

Mgbe a rụchara ụloikwuu ahụ, ígwé ojii ‘malitere ikpuchi ụloikwuu nzute, ebube Jehova ejuputakwa n’ulöikwuu ahụ.’ (Opụ. 40: 34) O gosiri na obi dí Jehova ụtọ. Olee otú i chere obi dí Bezalel na Oholiab mgbe ahụ? N’agbanyeghi na e degħi aha ha n’ihe ndí ahụ ha rürü, ọ ga-aburirị na obi dí ha ezigbo ụtọ maka na Chineke góziri mbọ niile ha gbara. (Ilu 10:22) Ka oge na-agà, obi díkwa ha ụtọ mgbe ha hürü na a ka ji ihe ndí ahụ ha rürü na-efe Jehova. Mgbe a ga-akpolite Bezalel na Oholiab n’onwu n’ụwa ọhürü, obi ga-adị ha ụtọ imata na a nọ n’ulöikwuu ahụ fegide Jehova ruo ihe dí ka narị afọ ise.

NOVEMBA 9-15

AKÙ NDÌ SI N’OKWU CHINEKE | LEVITIKOS 1-3

“Ihe Mere Ụmu Izrel Ji Chuọ Àjà”

it-2 525

Àjà Dí Iche Iche

Àjà nsure ọkụ. A nagħi ewepu ihe ọ bụla n’anumani e ji achu àjà nsure ọkụ. O nwéghị nke onye ahụ na-achu àjà ga-ewere. (Tulee Ikpe 11:30, 31, 39, 40.) E jikwa ya ariọ Jehova ka ọ nabata, ma ọ bụ gosi na ọ nabatara àjà mmehie, nke ya na àjà nsure ọkụ na-eso aga mgbe ụfodụ. Jizos Kraist ji obi ya niile nye Jehova onwe ya dí ka “àjà nsure ọkụ.”

it-2 528 ¶4

Àjà Dí Iche Iche

Àjà ọka. A na-achukota àjà ọka na àjà udo, àjà nsure ọkụ, nakwa àjà mmehie. A na-achukwa ya ka mkpuru mbụ. O nwekwara oge ndí a na-achu naanị ya. (Opụ. 29:40-42; Lev. 23:10-13, 15-18; Ọnu Ogu. 15:8, 9, 22-24; 28:9, 10, 20, 26-28; isi nke 29) Onye na-achu àjà a na-achu ya iji gosi na obi dí ya ụtọ maka ọtụtu

üzə Jehova si gózie ya. A na-ejikari mmanu na frankinsens achu ya. E nwere ike iji ntụ ọka e gwere nke ọma, ọka a ñara n’okụ, achịcha ma ọ bụ achịcha dí fere fere nke e ghore n’ite ma ọ bụ n’ime ite nwere afọ chuọ àjà ọka. A na-etinye ụfodụ àjà ọka n’ebi ichuajà nke àjà nsure ọkụ, ndí nchuajà erie ụfodụ. Ọ bürü na a chukotara ya na àjà udo, onye ahụ na-achu àjà ahụ na-erikwa ụfodụ. (Lev. 6:14-23; 7:11-13; Ọnu Ogu. 18:8-11) O nwéghị ihe a ga-eji chuọ àjà ọka a ga-etinye ihe na-eko achịcha ma ọ bụ “mmanu ańu” (ọ ga-abụ ụdị mmanu ańu a na-eji mmiri osisi fig ma ọ bụ mkpuru osisi eme) nke nwere ike iko ihe.—Lev. 2:1-16.

w12 1/15 19 ¶11

Mụta Ihe ‘n’Ukpuru nke Eziokwu’

¹¹ E nwere àjà ndí e kwuru okwu ha n’lwu Mozis ndí bù àjà udo. Nke a na-eme ka Jehova na onye wetara àjà ahụ dírị n’udo. Onye wetara àjà ahụ na ezinulo ya ga-eri anụ anumanyi ahụ e ji chuọ àjà. Ha nwere ike inq n’otu n’ime ụlo ndí a na-anọ eri nri, bù ndí dí n’ulọ nsọ ahụ, rie ya. Ha na-enye onye nchuajà chụpụ ha àjà ahụ na ndí nchuajà ndí ọzo na-eje ozi n’ulọ nsọ ahụ ụfodụ n’ime anụ ahụ. (Lev. 3:1; 7:31-33) Ihe mere onye wetara àjà ahụ ji weta ya bụ n’ihi na ọ choro ka ya na Chineke dírị ná mma. Ọ na-adị ka onye wetara àjà ahụ, ezinulo ya, ndí nchuajà, na Jehova hà ji obi ụtọ na-erikọ nri n’udo.

Ihe Anyị Mütara n’Okwu Chineke

w04 5/15 22 ¶1

Okwu Jehova Dí Ndụ Isi Ihe Ndị Sitere n’Akwukwọ Levitikos

2:13—N’ihi gjini ka e ji enyekota nnu na ‘onyinye nile’? E meghị nke a iji mee ka àjà ndí ahụ sikwuo isì ụtọ. N’ụwa nile, a na-eji nnu eche kwia ihe. O yiri ka à na-enyekota ya na onyinye n’ihi na ọ na-anochi anya enweghi mmerụ na ire ure.

w04 5/15 22 ¶2

Okwu Jehova Dí Ndụ Isi Ihe Ndị Sitere n’Akwukwọ Levitikos

3:17. Ebe ọ bụ na e weere abuba dí ka ebe kasị

mma ma ọ bụ ebe uru kasị dịrị, o doro anya na mgbochi e gbochiri iri ya mere ka ụmụ Izrel ghota nke ọma na o bụ Jehova nwe akụkụ kasị mma. (Jenesis 45:18) Nke a na-echetara anyị na anyị kwesịrị inye Jehova ihe kasị nnqo mma anyị nwere.—Ilu 3:9, 10; Ndị Kolozi 3:23, 24.

NOVEMBA 16-22

AKÙ NDỊ SI N'OKWU CHINEKE | LEVITIKOS 4-5

“Nye Jehova Ihe Kacha Mma I Nwere”

it-2 527 ¶9

Àjà Dị Iche Iche

Àjà ikpe ọmụma. Àjà ikpe ọmụma bụ àjà mmadụ na-achụ ma o mehie n'ihi na ọ bụ mmehie na-ebute ụdị ikpe ọmụma ọ bụla. A na-achụ ya ma mmadụ mee mmehie ụfodụ buteere ya ikpe ọmụma. Àjà a dịtụ iche n'ajà mmehie ndị ozo n'ihi na o yiri ka a na-achụ ya iji mee ka obi jụrụ onye e mejorọ. O nwere ike ịbu na onye ahụ mejorọ Jehova ma ọ bụ mba ya dị nsọ. Ihe mere e ji achụ ajà ikpe ọmụma bụ iji mee ka obi jụrụ Jehova ma o bùkwanụ iji mee ka onye mejorọ ya nwee ike iritekekwa uru n'ogbugba ndụ ụfodụ o kwesịrị ịna-erite uru na ha. Ọ na-emekwa ka onye mmehie ahụ nwere onwe ya ná nsogbu ndị ga-esi ná mmehie ya püta.—Tülee Aiza. 53:10.

w09 6/1 26 ¶3

Ọ Ma Ihe Anyị Ga-emeli

Ihe lwu ahụ kwuru gosiri na Jehova ma ihe onye ahụ ga-emeli. Ọ sị: “Ma ọ bùrụ na ọ gaghi ewetali atụrụ, ọ ga-ewetara Jehova nduru abụo ma ọ bụ ụmụ kpala kwukwu abụo ka ọ bùrụ ajà ikpe ọmụma maka mmehie o mere.” (Amaokwu nke 7) Otú ozo e nwere ike isi sugharịa ahirjokwu bù “ọ bùrụ na ọ gaghi ewetali” bụ “ọ bùrụ na aka ya agaghị eruli.” Ọ bùrụ na onye Izrel dara ezigbo ogbenye nke na ọ gaghi ewetali atụrụ, Chineke nwere mmasị ịnara ihe ọ ga-ewetali, ya bụ, nduru abụo ma ọ bụ ụmụ kpala kwukwu abụo.

w09 6/1 26 ¶4

Ọ Ma Ihe Anyị Ga-emeli

Gịníkwanụ ma ọ bùrụ na onye ahụ agaghịdi ewetali nnunụ abụo ahụ? Iwu ahụ kwuru, sị: “Ọ ga-eweta otu ụzọ n'ụzọ iri nke otu ihe ọtütü efa ntụ ọka [ya bụ, iko asatọ ma ọ bụ iko itoolu] e gwere nke ọma ka ọ bùrụ ajà mmehie maka mmehie o mere.” (Amaokwu nke 11) Jehova mere ka ọ dịrị onye ogbenye ọnụ ntụ mfe, kwe-ta ka ọ chọ ajà mmehie n'ejighị ọbara. N'Izrel, ịbu ogbenye agaghị eme ka mmadụ ghara irite uru n'ajà mkpuchi mmehie ma ọ bụ mee ka onye ahụ na Chineke ghara ịdị ná mma.

Ihe Anyị Mụtara n'Okwu Chineke

w16.02 24 ¶14

Mụta Ihe n'Aka Ndị Ji Obi Ha Niile Kwado Jehova

¹⁴ Inwe obiomma ga-enyere gi aka ibu ụzọ na-akwado Jehova, na-akwadokwa ndị ozo. Dị ka ihe atụ, i nwere ike ịhu ihe gosiri na nwanna mere mmehie dí oké njo. I nwere ike ịchọ ịkwado ya, nke ka nke, ma ọ bùrụ na ọ bụ ezigbo enyi gi ma ọ bụ onye eziṇułọ unu. Ma, i makwa na ihe ka mkpa bụ ịkwado Jehova. N'ihi ya, rubere Jehova isi ma jiri obiomma gwa nwanna gi okwu. Gwa ya na o kwesịrị igwa ndị okenye ka ha nyere ya aka nakwa na o kwesịrị ime otú ahụ n'egbughi oge. O bùrụ na o megħi ya, i kwesịrị igwa ndị okenye. Ime otú ahụ ga-egosi na i na-akwado Jehova. Ọ ga-egosikwa na i dị obiomma n'ihi na ndị okenye nwere ike inyere ya aka ka ya na Jehova dìkwa ná mma. Ha ga-ewetu obi ma jiri nwayọq gbazie ya.—**Guo Levitikos 5:1; Ndị Galeshia 6:1.**

it-1 1130 ¶2

Idị Nsọ

Umụ Anumanyu na Ihe Ndị E Wetara n'Ubi. Oké ehi e bu ụzọ mụo, ebule e bu ụzọ mụo, na ewu e bu ụzọ mụo bụ ihe dị nsọ n'anya Jehova, a naghịkwa agbara ha agbara. A na-eji ha achụ ajà, nyekwa ndị nchịajà e doro nsọ ụfodụ n'ime ha. (Onụ Ogu. 18:17-19) Mkpurụ mbụ ha na otu ụzọ

n'uzo iri ha di nsø, otú ahü àjà ha niile na onyinye ha niile e doro nsø maka ebe nsø di. (Opü. 28:38) Ihe niile di nsø n'anya Jehova bù ihe e doro nsø, e kwasighikwa iji ha gwuo egwu ma ọ bụkwanu jiri ha mee ihe a na-ekwesighi iji ha eme. Otu ihe atụ bù iwu Chineke nyere banyere otu uzø n'uzo iri. Ka e were ya na nwoke weputara otu uzø n'uzo iri nke ọka wit ya, ma yanwa ma ọ bụ onye ezinuło ya ewere ya n'amaghị ama sie. Ikpe mara ya n'ihi na o mebiela iwu Chineke gbasara ihe ndị di nsø. Iwu kwuru na nwoke ahü ga-eji ebule ahü di mma chụo àjà, weta ihe ya na ọka wit ahü hà, tükwasikwa ya otu uzø n'uzo ise nke ihe ahü o wetara iji kwụo ụgwọ maka mmechie o mere megide ebe nsø ahü. Ihe a game ka a na-akwanyere ihe ndị Jehova weere ka ihe di nsø ezigbo ùgwù.—Lev. 5:14-16.

NOVEMBA 23-29

AKÙ NDỊ SI N'OKWU CHINEKE | LEVITIKOS 6-7

"Àjà Ekele"

w19.11 22 ¶9

Ihe Ndị Anyị Na-amụta n'Akwukwọ Levitikos

9 Ihe nke abuọ anyị ga-amụta: Anyị na-efe Jehova n'ihi na obi di anyị ụtọ maka ihe ndị o na-emere anyị. Iji mee ka o doo anya, ka anyị leba anya n'ihe mere ndị Izrel ji achụrụ Jehova àjà udo. N'akwukwọ Levitikos, anyị mutara na onye Izrel nwere ike ichu àjà udo "iji nye ekele." (Lev. 7:11-13, 16-18) Ihe mere o ji achụ àjà ahü abughi na iwu ji ya ichu ya, kama na ọ bụ ihe ọ chọrọ ime. O ji obi ya niile chọo ime ya n'ihi na ọ hụrụ Jehova Chineke n'anya. Onye ahü na-achụ àjà ahü, ndị ezinuło ya, na ndị nchụajà ga-eri anụ ahü e ji chụo àjà. Ma e nwere ụfodụ ebe n'anụ ahü ha ga-enye naanị Jehova. Olee ebe ndị ọ bụ?

w00 8/15 15 ¶15

Àjà Ndị Tọro Chineke Ụtọ

15 Onyinye afọ ofufo ọzọ bụ àjà udo, bù nke a kowara na Levitikos isi nke 3. N'asusụ Hibru, okwu

bù "udo" pütara ihe ndị ọzọ ma e wezuga enweghi agha na ọgba aghara. "Na Bible, ọ pütara nke a, nakwa ọnọdu ma ọ bụ mmekorịta udo n'ebe Chineke nọ, ọganihu, ọṇụ, na obi ụtọ," ka akwukwọ bù *Studies in the Mosaic Institutions* na-ekwu. N'ihi ya, a na-achụ àjà udo, ọ bughị iji soro Chineke nörö n'udo, di ka a ga-asị na ọ bụ iji mee ka obi ya daju, kama ọ bụ iji gosiputa ekele, ma ọ bụ iji gosi afọ ojuju maka ọnọdu a goziri agozi nke iso Chineke nörö n'udo bù nke ndị na-eme ihe ọ na-achọ na-enwe. Ndị nchụajà na onye wetara àjà ahü na-eri ihe ahü a chürü n'àjà mgbe a chusirị ọbara na abuba ya n'àjà nye Jehova. (Levitikos 3:17; 7:16-21; 19:5-8) N'uzo mara mma na nke ihe atụ, onye wetara àjà ahü, ndị nchụajà, na Jehova Chineke nọ na-eri ihe bù nke na-egosiputa mmekorịta udo di n'etiti ha.

w00 8/15 19 ¶8

Àjà Otuto Ndị Na-eme Jehova Obi Ụtọ

8 Gịnị banyere onye wetara ihe maka ichụajà ahü? Iwu ahü kwuru na onye ọ bula nke na-abia n'ihi Jehova aghaghị idị ọcha ma bürü onye a na-emerughị emerụ. Onye ihe ọ bula meruworo ga-eburịri uzø chụo àjà mmechie ma ọ bụ àjà ikpe ọmuma iji nweghachi ọnọdu di ọcha n'ihi Jehova ka àjà nsure oku ma ọ bụ àjà udo ya wee nwee ike ịbü nke Ọ ganakwere. (Levitikos 5:1-6, 15, 17) Ya mere, ànyị na-aghota mkpa ọ di ịnogide na-enwe ọnọdu di ọcha n'ihi Jehova mgbe nile? Ọ bürü na anyị chorọ ka Chineke na-anakwere ofufe anyị, anyị aghaghị idị ngwa n'imezi ebe anyị mebirị iwu Chineke. Anyị kwasirị idị ngwa iji uzø ndị Chineke meghere maka enyemaka na-eme ihe —"ndị okenye nke nzukọ Kraist" nakwa "ihe ijụrụ Chineke obi banyere mmechie nile anyị," bù Jisós Kraist.—Jemes 5:14; 1 Jọn 2:1, 2.

Ihe Anyị Mutara n'Okwu Chineke

it-1 833 ¶1

Oku

Oku Na-ere n'Ulọikwuu nakwa n'Ulọ Nsø. A na-ejị oku efe ofufe n'ulọikwuu, mechaakwa jiri ya

NOVEMBA 30–DISEMBA 6

AKÙ NDÌ SI N'OKWU CHINEKE | LEVITIKOS 8-9

"Ihe Ndì Na-egosi na Jehova Na-agozi Anyị"

it-1 1207

Ite Mmanụ

na-efe ofufe n'ulọ nsø. N'utụtụ na ná mgbede o bụla, nnukwu onye nchụàjà na-esure ihe nsure oku na-esi ísi ụtọ n'elu ebe ichụàjà nke ihe nsure oku na-esi ísi ụtọ. (Opụ. 30:7, 8) Iwu Chineke kwuru ka e mee ka oku na-ere n'elu ebe ichụàjà nke àjà nsure oku mgbe niile. (Lev. 6:12, 13) Ndị Juu kweere na Chineke rurụ ọrụ ebube mee ka oku ahu na-ere n'elu ebe ichụàjà malite inwu. O bụ eziokwu na ọtụtụ ndị kweere ihe a, ma ọ bughị ihe Akwükwo Nsø kwuru. Tupu e tee Eròn na ụmụ ya mmanụ, Jehova gwara Mozis na ụmụ Eròn ‘ga-etinye oku n'elu ebe ichụàjà ma sonye nkụ n'oku ahu’ tupu ha etinye ihe ha ji achu àjà n'elu ebe ichụàjà. (Lev. 1:7, 8) O bụ **mgbe e techara** Eròn na ụmụ ya mmanụ ịbü ndị nchụàjà, ya bụ, n'oge ahụ a chuchara àjà ka oku si n'aka Jehova, ọ ga-abụ na o si n'ígwé ojii bịa n'elu ụloikwu ahụ ma rechapụ àjà ahụ dị n'elu ebe ichụàjà. N'ihi ya, oku ahụ pütara ma “malite irepià àjà nsure oku ahụ na abuba ndị ahụ dị n'elu ebe ichụàjà,” ọ bughị na o mere ka oku malite inwu ná nkụ ahụ dị n'elu ebe ichụàjà ahụ. O nwere ike ịbü na ọ bụ oku ahụ si n'aka Chineke na oku nke nọ na-enwu n'elu ebe ichụàjà ahụ ghoziri oku ahụ na-ere n'elu ebe ichụàjà ahụ mgbe niile. (Lev. 8:14–9:24) N'oge a na-enyefe Jehova ụlo nsø n'oge Sôlomon, ozugbo Sôlomon kpechara ekpere, oku sikwa n'eluiigwe repia àjà ndị a chụrụ Jehova. —2 Ihe 7:1; gụo kwa Ikpe 6:21; 1 Eze 18:21–39; 1 Ihe 21:26 ka i hụ ebe ndị ọzọ Jehova zitere oku repiara àjà a chụrụ iji gosi na ọ nabatara ya.

si 27 ¶15

Akwükwo Baibul nke Ato—Levitikos

¹⁵ (3) O bụru na mmadụ emee mmehie n'amaghị ama, ọ ga-achu àjà mmehie. Ihe ga-ekpebi ụdị anumanụ a ga-eji achu àjà a bụ ụdị onye a na-achu àjà a maka ya. Dị ka ihe atụ, à na-achu ya maka onye nchụàjà, obodo niile, onyeisi, ka ọ bụ onye nkịtị? Mmadụ nwere ike iji aka ya kpebie ichu àjà nsure oku na àjà udo. Ma, ọ bụ iwu na onye mere mmehie ga-achu àjà mmehie.—4:1-35; 6:24-30.

it-1 1208 ¶8

Ite Mmanụ

N'ubochị nke asatọ, ndị nchụàjà ọhụrụ ahụ e duru n'iyi ọrụ, ha adịkwa njikere ịrụ ọrụ, chürü àjà mbụ ha (Mozis enyereghị ha aka). Ha chürü àjà iji sachaa mba Izrel mmehie ha. Ihe mere e ji kwasị ịsacha mmehie ha abughị naanị n'ihi mmehie ha ketara n'aka Adam, kamakwa n'ihi nwa ehi ọlaedo ahụ ha fere nke mere ka ha kpasuo Jehova ezigbo iwe. (Lev. 9:1-7; Opụ. 32:1-10) Mgbe ndị nchụàjà ọhụrụ a a hoputara chuchara àjà mbụ ha, Jehova si n'ígwé ojii zite oku, ya erechapụ àjà ndị fọrọ n'elu ebe ichụàjà ahụ. Jehova ji ihe a gosi na ọ kwadoro ndị nchụàjà ahụ a hoputara.—Lev. 9:23, 24.

w19.11 23 ¶13

Ihe Ndì Anyị Na-amụta n'Akwükwo Levitikos

¹³ **Ihe nke anọ anyị ga-amụta: Jehova na-agozi nzukọ ya dị n'ụwa.** Chegodị gbasara ihe mere

n'afø 1512 Tupu Oge Ndị Kraist, mgbe a rụru ụlọikwu n'ala ala Ugwu Sajnai. (Ọpu. 40:17) Mozis bụ onyeisi n'ememme e mere iji mee Eron na ụmụ ya ndị nchüàjà. Ndị Izrel gbakötara ka ha bụ àjà mbụ Eron na ụmụ ya ga-achụ. (Lev. 9:1-5) Olee otú Jehova si gosi na obi dị ya ụtọ maka ndị nchüàjà ọhụrụ ahụ a hopyutara? Ka Eron na Mozis na-agozи ndị Izrel, Jehova mere ka ọkụ repịa àjà nsure ọkụ ahụ dị n'elu ebe ichüàjà.—**Gụọ Levitikos 9:23, 24.**

Ihe Anyị Mụtara n'Okwu Chineke

w14 11/15 9 ¶6

Ihe Mere Anyị Ga-eji Dị Nso

⁶ E nwere ezigbo ihe ndị ohu Jehova taa gamata n'iwu ahụ Jehova nyere ndị nchüàjà ụmụ Izrel ka ha na-adị ọcha. Ndị anyị na ha na-amụ Baịbụl na-achopütakarị na ebe ndị anyị na-anọ efe Jehova na-adị ọcha nakwa na anyị na-adị ọcha ma na-eji ejiji dị mma. Otú ahụ ndị nchüàjà si dị ọcha na-emekwa ka anyị ghota na onye ọ bụla nke chọrọ ife Jehova kwesịri inwe ‘obi dị ọcha.’ (**Gụọ Abụ Qoma 24:3, 4;** Ajza. 2:2, 3.) Ka anyị na-ejere Jehova ozi dị nso, uche anyị, obi anyị, na ahụ anyị kwesịri idị ọcha. N'ihi ya, anyị kwesịri jna-eme anyị notu, anyị eleruo onwe anyị anya. Anyị mee otú ahụ, anyị nwere ike ichoputa na anyị kwesịri igbanwe àgwà anyị ka anyị nwee ike jna-adị nso. (2 Kör. 13:5) Dị ka ihe atụ, ọ burụ na onye e mere baptism na-ele ndị gba ọtọ, o kwesịri ijụ onwe ya, si, ‘M na-egosi na m dị nso?’ O kwesịri igakwuru ndị okenye ka ha nyere ya aka ka ọ kwusi àgwà ojọọ a.—Jems 5:14.

it-2 437 ¶3

Mozis

Chineke mere Mozis onye ogbugbo ọgbụgba ndụ Iwu ahụ ya na ndị Izrel gbara. Ihe a bụ ọrụ dị ezigbo mkpa nke ọ na-enwebeghi onye ọzọ rụru ya, e wezuga Jizos Kraist bù Onye Ogbugbo ọgbụgba ndụ ọhụrụ ahụ. Mozis weere ọbara anụ ndị ahụ e ji chọọ àjà, fesa ya n'akwukwo ọgbụgba ndụ ahụ, nke

na-anochi anya Jehova, onye ya na ndị Izrel gbara ndụ. O fesakwara ya ndị Izrel ebe ọ bụ ha na Jehova gbara ndụ ahụ (o nwere ike ịbü ndị okenye Izrel ndị nochitere anya mba Izrel ka o fesara ọbara ahụ). Ọ gụụrụ ụmụ Izrel ihe dị n'akwukwo ọgbụgba ndụ ahụ, ha azaa, si: “Anyị dị njikere ime ihe niile Jehova kwuru, anyị ga-erubekwa isi.” (Ọpu. 24:3-8; Hib. 9:19) Ebe ọ bụ na Mozis bụ onye ogbugbo, ọ hụrụ na a rụru ụlọikwu ahụ na arịa ndị dị na n'ime ya otú Chineke gwara ya ka e si rụọ ha. Ọ hụkwara maka ite ndị nchüàjà mmanụ na idu ha n'iyi ọrụ. O tere ụlọikwu ahụ mmanụ e ji ihe ndị pürü iche mee, teekwa ya Eron, ya aghọọ nnukwu onye nchüàjà. O duzikwara àjà mbụ ndị nchüàjà ahụ a hopyutara ọhụrụ chürü.—Ọpu. isi nke 25-29; Lev. isi nke 8 na nke 9.

